
Evropská banka půjčí studentům

Evropská banka půjčí studentům

Plán zavést půjčky pro vysokoškolské studenty na vzdělání začíná mít ostřejší obrysy. O jejich financování nyní projevila zájem Evropská investiční banka (EIB). Ta by na životní náklady studentů půjčila státu s nízkým úrokem.

»Zatím minulý měsíc byla předběžná jednání, všechny podrobnosti musíme teprve domluvit. Pro ministerstvo financí proto nyní budeme připravovat podrobnější analýzu,« říká Simona Weidnerová z ministerstva školství, která se jednání zúčastnila. Velmi předběžně se uvažuje, že by půjčka od EIB mohla být ze začátku od půl miliardy do šesti miliard korun. Úroky budou nízké

Debaty se povedou i o úrocích od EIB, které by byly pro Česko nižší, než jsou nyní úroky u komerčních úvěrů (kolem deseti procent), i úročení státních dluhopisů (maximálně pět procent). Mladí lidé by si na vzdělávání mohli půjčovat podle odhadů nejdříve od roku 2009, kdy má být hotova reforma finanční pomoci studentům vysokých škol. Dluh by se jim v budoucnu strhával z platu.

Půjčky na celý semestr

Peníze by studentům chodily na jejich účet. Buď by šly přímo ze státního fondu, nebo by je poskytovala některá z komerčních bank, která by zvítězila ve výběrovém řízení. »Zřejmě by se jim posílaly peníze na celý semestr, ne měsíčně. Na co je studenti použijí, bude záležet na nich. Měsíční částka by ale měla pokrýt výdaje na jídlo, koleje, dopravu, učebnice i částečné kapesné,« vypočítává Weidnerová.

O výši měsíční půjčky se bude rozhodovat mezi dvěma modely: buď to bude šest a půl tisíce, což odpovídá nákladům vysokoškoláka veřejné školy podle sociologického výzkumu, nebo částka bude stejná jako minimální mzda, která je zhruba o tisícovku vyšší.

Pokračování, str. 3

Evropská investiční banka půjčí českým vysokoškolákům

»Ta debata je ještě otevřená. Pokud by ale půjčka kopírovala minimální mzdu, mohla by být každý rok valorizovaná, což je výhodnější,« vysvětluje Weidnerová z ministerstva školství.

Na půjčku by měl nárok student, zapsaný v prezenční formě studia na soukromé i veřejné vysoké škole.

»Zda získá garantovanou půjčku od státu, by nemělo záviset na příjmu jeho rodiny. Půjčky by měly studenty osvobodit od závislosti na výchozí rodině bez ohledu na příjmovou situaci rodiny,« říká sociolog Petr Matějů.

Právě mladým lidem, jejichž rodiny nemají vysoké příjmy, může půjčka velice pomoci. Univerzity jsou většinou ve velkých městech, náklady na život jsou tedy vyšší.

»Půjčky na životní náklady by tak výrazně oslabily závislost rozhodování mladých lidí o studiu na vysoké škole,« podotýká sociolog Petr Matějů.

Dlužníka stát »chytí«

Splácet by studenti začali až druhý rok od ukončení studia. A to jen tehdy, pokud by dosáhli na průměrný plat. Výše splátky by se vypočítávala podle příjmu absolventa: tedy čím vyšší plat, tím vyšší částka. »Výjimka by platila pro studenty, kteří po škole půjdou na mateřskou či dlouhodobě onemocní. Zastavilo by se u nich úročení,« říká ekonom Daniel Münich.

Dluh od absolventů by stát vybíral přes daňovou správu. »Neodvedení nebo zkrácení daně nebo jiné povinné platby je samozřejmě trestným činem,« uvádí advokát David Neveselý z kanceláře Havel & Holásek. »Záleží však na legislativním řešení, aby půjčka jako taková povinná platba byla skutečně ve vysokoškolském zákoně definována,« dodává právník. Při neplacení by studentovi hrozila pokuta či exekuce. »Placení by dlužník neunikl ani tehdy, pokud by vycestoval. Daně jsou vymahatelné nejen v rámci Evropské unie, ale i v USA a dalších vyspělých státech,« míní Weidnerová.

Zkušenosti s vymáháním půjček z jiných evropských zemí, jako jsou Velká Británie či Finsko, naznačují, že jen mizivé procento absolventů dluh nesplatí. »Jako vysokoškoláci totiž mají vyšší příjmy a lepší uplatnění na trhu,« vysvětluje senátor Jiří Zlatuška, který se zabývá vysokoškolským vzděláváním.

Podle ekonomických analytiků a odborníků by půjčka od EIB neměla zatížit státní rozpočet. »Je to lepší než sociální dávky například na kolejné, které se státu nevrací,« dodává Zlatuška.

Podobně by Evropská investiční banka půjčila Česku v budoucnu na odložené školné či investiční záměry samotných vysokých škol.

Mladí lidé by si mohli půjčovat nejdříve od roku 2009, kdy má být hotova reforma finanční pomoci studentům vysokých škol.